

Hallintosäännön muutos 23.2.2026

VD/426/00.01.01.00/2026

PT/AN/EK/JK

Valtuustoaloitteet, ja erityisesti niiden määrä, ovat herättäneet keskustelua valtuutettujen keskuudessa kevään ja syksyn 2025 aikana. Valtuutetut antoivat asiaan liittyen palautetta valtuustotoiminnan itsearvioinnissa elokuussa ja syyskuun seminaarissa. Tämän johdosta valtuuston valtuustovaliokunta on antanut viranhaltijoille tehtäväksi selvittää vaihtoehtoja valtuutettujen valtuustoaloitteiden toimintatapojen suhteen sekä ryhmäaloitteen käyttöönoton osalta. Valtuustovaliokunta on 12.1.2026 päätenyt malliin valtuutettujen aloitteiden ja ryhmäaloitteen osalta joita esitetään liitteessä esitettäväksi hallintosääntömuutokseksi.

Hallintosäännön muutosten yhteydessä kirjataan myös valtuuston kokousten johtamisen osalta vakiintunut käytäntö.

Lisäksi esitetään hallintosääntöön täydennettäväksi EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen rekisterinpitäjyyteen liittyviä täsmennyksiä sekä täsmennys 10 luvun 4 §:ään.

Muutokset:

- 1 luvun 6 §: Lisätään 2 mom. EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen rekisterinpitäjyyteen liittyviä täsmennyksiä
- 10 luvun 4 §: Täsmennysviittaus hallintosäännön oikeaan kohtaan
- 21 luvun 10 §: Lisätään uusi 10 § valtuuston kokouksen johtamisen osalta ja muutetaan 11 §:ksi toimintapidealoite pykälä
- 22 luvun 1 §: Muutetaan valtuutettujen aloiteoikeuksien toimintamallia
- 22 luvun 2 §: Lisätään 2 § ryhmäaloitteen osalta

Kaupunginhallitus 26.1.2026 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että hallintosääntöä muutetaan oheisten liitteiden mukaisesti. Hallintosäännön muutokset tulevat voimaan heti.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja teki esitykseen seuraavat muutokset:

22 luku 1 § 1. momentti 2. virke muutetaan: *Aloite annetaan kokousjärjestelmässä tai kirjallisesti puheenjohtajalle valtuuston kokouksen aikana. Pois uusi lisäys Aloite voidaan antaa myös kokousjärjestelmässä kokouksen aikana.*

22 luku 1 § 3. momentti viimeinen virke muutetaan: *Mikäli valtuusto palauttaa aloitevastauksen, on aloitevastaus esitettävä uudelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluttua palautuspäivästä.*

22 luku 2 § 1. momentti 2. virke muutetaan: *Ryhmäaloite on aloite, joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi.*

22 luku 2 § 1 momentti viimeinen virke muutetaan: *Valtuustoryhmä voi tehdä kuusi ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.*

22 luku 2 § 2. momentti, 2. virke muutetaan: *Vastaus käsitellään kaupunginhallituksessa kuuden kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.*

Tehdyt muutokset esitettyihin pykäliin nähtävillä alla:

”22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite

1 § Valtuutettujen aloitteet

Valtuutetuilla ja valtuustoryhmällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. *Aloite annetaan kokousjärjestelmässä tai kirjallisesti puheenjohtajalle valtuuston kokouksen aikana.* Aloite on allekirjoitettava. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti. Valtuuston kokoukseen etänä osallistuva voi ilmoittaa osallistumisensa aloitteeseen muulla todennetulla tavalla, jolloin hänen nimensä lisätään valtuuston kokouksessa aloitteen allekirjoittaneisiin. ~~Aloite voidaan antaa myös kokousjärjestelmässä kaupunginvaltuuston kokouksen aikana.~~ Aloitteen jättäminen merkitään saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja toteaa lyhyesti, mitä aloitteissa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää tässä kokouksessa käsittelemättä, lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallituksen on annettava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Mikäli aloitteen allekirjoittajia on vähintään 25, on kaupunginhallituksen aloitevastaus annettava valtuustolle tiedoksi.

Mikäli vähemmän kuin 15 valtuutettua on allekirjoittanut aloitteen, vastaa aloitteeseen toimivaltainen viranhaltija suoraan aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaus on annettava kuuden kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä ensimmäiselle allekirjoittaneelle. Vastaus on myös annettava tiedoksi lautakunnalle tai kaupunginhallitukselle tai sen jaostolle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. ~~Mikäli valtuusto palauttaa aloitteen uudelleen valmisteltavaksi, on aloite esitettävä uudelleen valtuuston käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluttua palautuspäätöksestä.~~ *Mikäli valtuusto palauttaa aloitevastauksen, on aloitevastaus esitettävä uudelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluttua palautuspäivästä.*

2 § Ryhmäaloite

Hallintosäännön 21 luvun 2 §:ssä tarkoitettu valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, ~~jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä, ja~~ joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä ~~neljä~~ *kuusi* ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

Ryhmäaloitteeseen vastaa kaupunginhallitus. Vastaus käsitellään ~~kaupunginvaltuustossa~~ *kaupunginhallituksessa* kuuden kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä. Muutoin ryhmäaloitteeseen sovelletaan, mitä tämän 22 luvun 1 §:ssä on määrätty valtuutetun aloitteesta.”

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Funda Demiri teki muutosesityksen, jossa valtuutettujen aloitteiden käsittely pidettäisiin voimassaolevan mallin mukaisena. Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026 § 3

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään muuttaa hallintosääntöä oheisten liitteiden mukaisesti. Hallintosäännön muutokset tulevat voimaan heti.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginvaltuuston puheenjohtaja esitti asiaan seuraavaa *lisäystä*, joka hyväksyttiin yksimielisesti:

Hallintosäännön 22 luku 2 § 2 momentti:

Ryhmäaloitteeseen vastaa kaupunginhallitus. Vastaus käsitellään kaupunginhallituksessa kuuden kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä. *Kaupunginhallituksen vastaukset ryhmäaloitteisiin annetaan kaupunginvaltuustolle tiedoksi.* Muutoin ryhmäaloitteeseen sovelletaan, mitä tämän 22 luvun 1 §:ssä on määrätty valtuutetun aloitteesta.”

Asian käsittelyn aikana kaupunginvaltuuston puheenjohtaja esitti päätösesitykseen seuraavaa muutosta, joka hyväksyttiin yksimielisesti:

~~Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.~~

Asian käsittelyn aikana valtuutettu Kai-Ari Lundell esitti valtuutettu Janne Hartikaisen kannattamana seuraavaa muutosta:

Hallintosäännön 22 luku 2 § 1 momentti:

Hallintosäännön 21 luvun 2 §:ssä tarkoitettu valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä ~~kuusi~~ *kahdeksan* ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat muutosesitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 52 jaa-ääntä ja 15 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Merkittiin, että kaupunginvaltuusto jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

”Valtuustovaliokunta arvioi keväällä 2027 muuttuneen aloitekäytännön vaikutuksia ja mahdollisia muutostarpeita.”

Liitteet:

- Hallintosääntö muutokset, muutokset näkyvissä
- Hallintosääntö muutokset, puhdas versio
- Äänestysraportti KV 23.2.2026 § 3

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

Ari Nevalainen, lakimies (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)